

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en analyse, der skal redegøre for gældende vilkår på undervisningsområdet for elever med behov der rækker ud over hvad den almindelige folkeskole kan tilbyde. Analysen skal beskrive hvor mange elever der i dag har behov for specialskoleophold, hvordan eleverne fordeler sig aldersmæssigt, hvor de er bosat (hjemkommune) og hvilke typer handicaps der er tale om. Derudover skal analysen beskrives hvor mange af disse elever der er anbragt udenfor hjemmet af sociale årsager og om de er anbragt i familiepleje eller på døgninstitution. Endeligt bør analysen fremkomme med et estimat over hvor stor en tilgang der forventes i det kommende årti af elever med behov der rækker ud over hvad den almindelige folkeskole kan tilbyde.

(Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til beslutningsforslagets 2. behandling

Kultur, Uddannelsen, Forskning og Kirkeudvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Niels Thomsen, Demokrater, suppleant

Medlem af Inatsisartut Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann, Siumut

Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 11. oktober 2011 under EM2011 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Formålet med forslaget er at få udarbejdet en analyse, der skal redegøre for gældende vilkår på undervisningsområdet for elever med behov der rækker ud over, hvad den almindelige folkeskole kan tilbyde.

Analysen skal danne grundlag for en grundig og kvalificeret debat for vilkårene for handicappede elever, og derved skabe grundlag for ny lovgivning, eller for en bedre prioritering af de afsatte midler på området.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Naalakkersuisut

Naalakkersuisut oplyste, at der allerede forelå mulighed for en belysning af en række af de forhold som forslagsstilleren efterlyste. Naalakkersuisut erkendte dog, at der var stort behov for en systematisering og en kvalitetssikring af det materiale, der i dag lå spredt i de enkelte institutioner, kommunerne og Selvstyret.

Naalakkersuisut havde derfor indarbejdet fokusområdet ”Evaluerings, monitorering og måling af indsats” i Børne- og Ungestrategi for at sikre oprettelsen af et tværdepartementalt system af databaser til opfølgning på Børne- og Ungestrategien, som i høj grad inkluderer børn med særlige behov. Naalakkersuisuts hensigt var, at der fra 2012 skulle være en opprioritering af området.

Naalakkersuisut var derfor imødekommende over for forslaget i håb om yderligere input fra Inatsisartut.

Inuit Ataqatigiit og Kattusseqatigiit Partiiat

Inuit Ataqatigiit og Kattusseqatigiit Partiiat mente, at mangel på viden omkring forskellige former for handicap kunne udlede til utilstrækkelig undervisningsplanlægning. Mere viden vil kunne udlede til bedre service og effektivisering af indsatsen til dem der måtte have behov.

Inuit Ataqatigiit og Kattusseqatigiit Partiiat støttede forslaget.

Siumut

Siumut mente, at da den foreslåede problemstilling allerede var igangsat af Naalakkersuisut i forbindelse med Børne- og Ungestrategien, var der ingen grund til at imødekomme forslaget. Selvom Siumut forstod forslagsstillerens hensigt med sit forslag, kan det kommende arbejde med analyse af vilkårene for psykisk og sociale handicap fremskynde arbejdet yderligere.

Demokraterne

Demokraterne mente, at elever med behov for specialpædagogisk undervisning henvises til Ado Lyngep Atuarfia, da der ikke var andre muligheder, og fordi skolen var den eneste af sin slags her i landet. Desuden mente Demokraterne, at samfund med lige ret for at få en uddannelse, vil have behov for en undersøgelse, der kan afdække, hvor stort et behov, der er til stede.

Atassut

Med henvisning til Naalakkersuisuts igangværende tiltag for Børne- og Ungestrategien mente Atassut, at det ikke vil være på sin plads at bruge yderligere midler til en redegørelse, hvorefter Atassut forkaster forslaget.

Udvalgets behandling af forslaget

Forslagsstillerens hensigt med forslaget var at pålægge Naalakkersuisut at udfører en analyse af hvor mange elever der i dag har behov for specialundervisning, hvordan eleverne fordeler sig aldersmæssigt, hvor de er bosat (hjemkommune) og hvilke typer handicaps der er tale om. Derudover skal analysen beskrives hvor mange af disse elever der er anbragt udenfor hjemmet af sociale årsager og om de er anbragt i familiepleje eller på døgninstitution. Desuden henstiller forslagsstilleren om, at Naalakkersuisut i den forbindelse fremkommer med et estimat over hvor stor en tilgang der forventes i det kommende årti af elever med behov der rækker ud over hvad den almindelige folkeskole kan tilbyde.

Forslagsstillerens henstilling til undersøgelse gå ud på, at påvise følgende:

- a) Hvor mange elever der på den seneste havde behov for specialundervisning
- b) Aldersmæssig fordeling
- c) Hvilken kommune de kommer fra
- d) Hvilke typer af handicap der var tale om dvs. om det var psykisk og fysisk betinget handicap eller om det var af sociale årsager
- e) Hvor mange af de elever der var henvist til specialundervisning var anbragt på døgninstitutioner samt familiepleje.

Udvalget vil endvidere i analysearbejdet inddrage hvorledes specialundervisningen i de enkelte kommuner blev tilrettelagt og om der forelå overordnede politik omkring praksis håndtering af problemstillingen. Desuden vil udvalget inddrage i hvor høj grad kommunerne vægter fagligheden af underviserne i forhold til behovet.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Der vil ikke være økonomiske konsekvenser af forslaget, da problemstillingen som oplyst vil blive indarbejdet under Børne- og Ungestrategi arbejdet i 2012.

Udvalgets indstillinger

Flertallet i udvalget bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne er enige i forslaget og har følgende bemærkninger:

” Flertallets udtalelse gå ud på, at der nu tages hånd om en undersøgelse af forholdene omkring børn med behov for specialundervisning udover den obligatoriske undervisning.

Der er tale om følgende børn med behov for specialundervisning såsom, ordblinde, børn med ADHD, døve, blinde, børn med psykiske handicaps, og børn med adfærdsvanskeligheder grundet omsorgsvigt under deres opvækst.

Derfor mener flertallet, at hvis intensionerne i Atuarfitsialak med henblik på at skabe den mest mulige effekt, så er det nødvendigt, at iværksætte en undersøgelse rettet mod børn med behov for specialundervisning, udover den almindelige undervisning.

Mindretallet i udvalget bestående repræsentanterne for Siumut har følgende udtalelse.

"Vi finder forslagsstillerens overskrifter som vigtige, og forstår at vedkommende finder dem vigtige. Men fra Siumut skal vi klart udtale at forslagets indhold allerede er startet, derfor er vi ikke enige i at der igen skal startes på arbejdet.

Hos Siumut er det ikke skik at uddelegere arbejde som allerede kører hos Naalakkersuisut, og når det sker plejer vi ikke at støtte det, da man ikke kan sætte arbejde i gang igen ved at foreslå det igen. Af disse grunde støtter vi ikke forslaget. ”

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Jane Petersen,
formand

Niels Thomsen,
suppleant

Hans Aronsen

Ruth Heilmann

Aleqa Hammond